

Koldo Aldalur

KAZETARIA

Apustua

Ezin dut ukatu. Azken hogeitaka urte hauetan herri kirolen inguruan astakeria ikaragarriak ikusi ditut. Ikusi dut kirolaria bromhexina, *Bisolvon* hain zuzen ere, poto osoa trago bakar batean hartzen txapelketa-ko finalerako hiru egun faltan katarro alu hark irabazle izateko aukera ken ez ziezaion. Edo inbututik idiei zentraminak eta patarra sartzen plazara atera aurretik, aurrekoen markak tapatzeak hori eta gehiago merezi duelakoan.

Baina orokorrean, behar adina akaso ez, herri kirolean dabilen kirolariaren bere gorputzarekiko kontzientzia asko aldatu dela esan beharra dago. Dagoeneko ez da harrigarria berriketan hasita pultso-metroak, esfortzu probak, analitikoak eta abar ateratzea. Belaunaldi berriak ideia eta ikuspegi berriak ekarri ditu nahiz eta oraindik baden Darwini arrazoaia kendu nahi dion hainbat astapotro.

Normala denez, alderik handiena lehengoan eta oraingoan artean dago. Baba handiak eta txuletak lekua utzi diote karbono hidrato eta abarrei, asko entrenatzeak ondo entrenatzeari tokia utzi dion bezala. Kirolarien osasun kontrola ohiko bihurtzen ari da herri kirolean ere, oraindik ezusteko tamalgarriak gertatzen diren arren. Lehengoetan berriztatzaileena zen Jose Mari Mendizabal. Diote –eta “diote” diot ni neu bertan izan ez nintzelako–, 1983an Miel Mindegiaren aurkako apustu erraldoi

DANI BLANCO

hura egin zuenean edan zuen ura hotzagoa zegoela proba hasieran eta epelagoa probak aurrera egin ahala, gorputzaren beroak eta ur hotzak elkarren aurka talka egin ez zezaten kirolariaren egoera fisikoa kaltetuz.

Azkena bere etxean Jose Mari Olasagastiren aurkako apustua baino zortzi-hamar bat egun lehenago izan nintzen. Kontatu zidan plazan egin beharreko lana –zutik jarritako lau kanako erdibitzea– etxean egin berri zuela, Astorki sendagi-learn aholkupean kardio-entzefalograma eta esfortzu probak egin zituela eta primeran zebilela gainditu zuelako erorketa baten ondorioz izan zuen belauneko lesioa. Elkarri agur esan aurretik prestakuntzari buruz aritu ginen lagunarte ederrean eta neure aurrean gogoratu zion Juanita emazteari, artean astebete luze falta bazen ere, etxeko erloju guztietan ordua aldatu behar zutela apustu bezper-

ran aldaketa ofizialaren zain egoteke gorputza ohitzea komeni zelako. Lehiaketaren estresa da, gainontzeko kirolari denek bezala, kontrolatzerik ez zuen bakarra. Halakoxea zen.

Nik galbahea pasatu nahi diot gero plazan gertatuari. Derrigorrezkoa deritzot gertatu denari begietara begiratzeko. Zirrikietan behera joan daitezela zalantzak eta oroitzapen tristetak. Gera daitezela gainaldean kirolari eta pertsona on baten hitzak eta ekintzak.

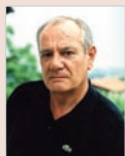
Galbahearen pisuari heltzea ez da lan erraza izango. ■

«
Nik galbahea pasatu nahi diot
plazan gertatuari.

Derrigorrezkoa deritzot gertatu
denari begietara begiratzeko
»

HIRUKO TXIKIAN

Joxemari Ostolaza

Laurogeita hamazortzi urteko emakume alemaniarra zendu da. Ez nuen ezagutzen lagun batek bere heriotzaren berri eman didan arte. Bigarren Munduko Gerran, alemaniarra izanik, juduen alde egin zuen, Varsoviako ghettoan aditu legez estolderiaren ardura lortu zuenean. Horrela, nazien planak ezagutzeko aukeran zegoenez, bere erreminten artean haurrak ghettotik atera eta esku onetan uzten zituen. Kozkortuagoak ateratzeko sistema propioa erabiltzen zuen, erreminta kaxa azpian marras zakuan sartu eta kamionetan eramaten zituen. Zakur bat bazuen ongi erakutsita, eta naziak ikusi orduko

Irena Sandler

zaunka hasten omen zen, haurren negarren entzungor. Lagunen informazioaren arabera bi mila bostehun haur salbatu omen zituen. Naziek harrapatuta, hankak eta besoak hautsi omen zituzten. Irenak haur guztien izenak eta dokumentuak omen zituen, ederki gordeta bere etxeko atariko arbolpeko zulo batean. Gerra bukatu-eta, haien gurasoak aurkitzen saiatu zen, baina gehienetan naziek gaseatuta erailak izan zirela jakin zuen. Nobel Sarirako proposatua izan omen zen, Al Gorek eta Obamak aurrea hartu zioten. Argazkia ere bidali dit lagunak, begiradaz, irribarraz eta orrazkeraz gure amonena izan litekeena. Ezer gutxi ezagutzen dugu. ■